

Länstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2017-02-02

Delgivningskvitto

Ärendebeteckning
551-5424-2016
Anläggningsnummer
TDS 80:053

1(6)

Bilfrakt Ballast AB
Box 3113
903 03 UMEÅ

Ansökan om ändring av villkor för tillstånd till täktverksamhet inom fastigheterna Röbbäck 11:12, 24:12, 25:17, 13:18, 43:1, 44:1, 93:1, 25:14, 28:17 och 30:60 i Umeå kommun (1 bilaga)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länstyrelsen Västerbotten avvisar ansökan om ändring av villkor enligt 24 kap. 8 § miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationens skäl för beslutet

Miljöprövningsdelegationen anser att ärendet är tillräckligt utrett för att det ska gå att ta ställning till bolagets yrkande trots att bolaget inte har lämnat in samtliga kompletteringar som begärts, angående införsel och deponering av stora mängder externa massor, vars egenskaper inte preciserats, samt utökning av gällande täktplan.

Miljöprövningsdelegationen anser att vad bolaget uppger om det ökade behovet av massor inte kan anses som sådana omständigheter som inte kunde förutses när tillståndet meddelades, att det kan provas som en villkorsändring. Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån bolagets egen ansökan att bolaget har haft möjlighet att bryta mindre berg i det nu aktuella området så att slänlutningarna hade kunnat klaras utan att föra in externa massor. Miljöprövningsdelegationen bedömer att planerade ändringar av verksamheten, innefattande bl.a. masshantering för efterbehandling, är så pass omfattande att det fordrar ansökan om ändring av gällande tillstånd (ändringstillstånd) enligt 16 kap. 2 § miljöbalken. Det betyder att bolaget behöver genomföra förnyat samråd om dessa ändringar, innan ansökan lämnas in.

Redogörelse för ärendet

Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen meddelade i beslut den 27 mars 2009 (ärende 551-6126-2008) tillstånd till fortsatt och utvidgad täkt av berg och naturgrus samt avfallshantering inom fastigheterna Röbbäck 11:12 m.fl. i Umeå kommun. Villkor 1 har lydelsen:

1. Verksamheten ska enligt bolagets åtagande avslutas senast den 31 juli 2014, om inte tillståndsmyndigheten efter särskild framställan från bolaget beslutar annat. Om en förlängning av verksamhetsperioden aktualiseras ska bolaget beakta de tider inför förlängningen som framgår av överenskommelse mellan bolaget, Umeå kommun och Västerbottens travsällskap respektive av avtal mellan bolaget och Vägverket Region Norr.

Efter ansökan av bolaget ändrade Miljöprövningsdelegationen senast genom beslut den 4 maj 2016 (ärende 551-1051-2016) villkor 1 i beslutet den 27 mars 2009.

Villkoret ska efter ändringen ha följande lydelse:

1. Verksamheten ska enligt bolagets åtagande avslutas senast den 31 juli 2018, om inte tillståndsmyndigheten efter särskild framställan från bolaget beslutar annat. Om en förlängning av verksamhetsperioden aktualiseras ska bolaget beakta de tider inför förlängningen som framgår av överenskommelse mellan bolaget, Umeå kommun och Västerbottens travsällskap respektive av avtal mellan bolaget och Trafikverket.

För verksamheten gäller i övrigt villkor 2-32 i beslut den 27 mars 2009.

Miljöprövningsdelegationen prövade inte yrkandena om återvinningsverksamhet med matjordstillverkning, införsel av massor och åtgärder i samband med efterbehandling. Miljöprövningsdelegationen konstaterade att detta kunde hanteras inom ramen för tillsynen, vilket bolaget också accepterat.

Ärendets handläggning

Ansökan om villkorsändring lämnades in till miljöprövningsdelegationen den 10 juni 2016. Ärendet har på remiss till miljö- och hälsoskydds nämnden i Umeå kommun och Länsstyrelsen. Bolaget har efter begäran lämnat in ytterligare uppgifter.

Ansökan

Yrkanden

Bolaget har i ansökan yrkat på att villkor 26 om efterbehandling ska ändras. Ändringen syftar i korthet till att ge bolaget möjlighet att föra in ospecificerade rena externa massor dels för att fylla upp en del av täkten som brutits i sådan omfattning att det saknas material för att klara en bra släntlutning i en del av täkten dels för att få höja täktbotten i en annan. Bolagets slutliga förslag på villkorslydelse är:

”Brytningsområdets slänter får inte ges en brantare lutning än 1:3. Slänterna ska vara stabila och avrundas mjukt vid släntkrön och släntfot samt i övrigt mjukt anpassas till angränsande terräng. Externa rena massor får vid efterbehandlingen användas för att klara en släntlutning på 1:3 samt för att åter-

fylla vissa delar av verksamhetsområdet till ursprunglig nivå. Externa massor får tippas över kant.”

Bolaget uppger som skäl till ansökan att täkten har varit verksam i drygt 30 år som naturgrustäkt och har utökats med verksamheter såsom bergtäkt och återvinningsverksamhet. Under denna tid har det inte gjorts någon villkorsändring på efterbehandling. Enligt täkttillstånd från 2009, sid 23, ”får fyllnadsmaterial användas som i första hand består av överblivna massor från återvinningsverksamheten, ex ryavtäckningsmassor vilket det kan bli 75 % över av vid återvinningen. För att uppnå rätt släntlutning kan även rena massor komma att tas in till verksamhetsområdet, om återvinningsmassorna inte räcker till”. I samma tillstånd, sid 16, kan utläsas att ”rena massor från förstärkningsarbeten kommer att transporteras in på verksamhetsområdet för att utnyttjas vid efterbehandling för att brytningsområdets slanter kommer att ges en lutning på högst 1:3”. Villkorsändringen borde gjorts långt tidigare men blivit bortglömd av bolaget. Dessutom vill fastighetsägarna av Röbbäck 28:17 och 93:1 att marken återfylls till ursprungshöjd, för att bl.a. kunna utöka sin verksamhet efter täkttillståndets utgång. Om detta inte sker i bolagets regi kommer dessa fastighetsägare att göra en ansökan om återfyllnad till samma höjdnivå.

I komplettering 2016-10-21 redovisar bolaget att ordet "ursprungshöjd" för fastigheterna Röbbäck 28:17 och 93:1 är felformulerat, eftersom en återfyllning till ursprunglig nivå skulle innebära ett behov av så stora volymer vilket under överskådlig tid inte bedöms finnas att tillgå. Syftet med att tillföra externa rena massor är att allt efter tillgång kunna fylla upp delen inom verksamhetsområdet till nuvarande nivå som företagets industriområden i sydöst ligger idag. Ett uppskattat behov bedöms till ca 150 000 m³. Eftersom företagen och ägarna till Röbbäck 28:17 samt 93:1 kommer att utveckla och utvidga sina verksamheter samtidigt som kommunen har planer att skapa ett nytt industriområde inom hela verksamhetsområdet, anser bolaget att en återbeskogning har en onödig och ringa betydelse för verksamhetsområdet som helhet efter avslutningen.

Orsaken till dagens massunderskott är att när berg påträffades var överliggande massor redan uttagna. När uttag av berg godkändes i ett senare skede hade därför överliggande lager för låg mäktighet för att räcka till återställningen. För återställningen av Röbbäck 25:17 bedöms material behovet uppgå till ca 150 000 m³.

Med externa rena massor menas överskottsmassor inkl. entreprenadberg från bl.a. infrastruktuursatsningar samt övrig samhällsbyggnad som på ett miljömässigt bra sätt kan omhändertas och användas till fortsatt expansion av övrig samhällsnytta och funktioner inom det planerade industriområdet söder om älven. Myndigheter samt miljöorganisationer har idag en god kartläggning av områdets industrihistoria och därmed även risker för eventuella förorenade områden som gamla fabriker, industrier etc., samt att byggherren redan vid ansökan och miljökonsekvensbeskrivning via geotek-

niska undersökningar klargjort eventuella risker och miljökonsekvenser för bl.a. schaktmassor. Vid tveksamheter skickas prover för analys enligt upprättad kontrollplan. Med hänvisning till detta bedömer bolaget att med dessa utredningar och kontrollfunktioner kommer föroreningsrisken för överskottsmassor att vara "mindre än ringa risk".

"Tippa över kant" innebär att transportfordon använder en befintlig väg som går på slänkrönets västra sida mot sydöst samt en infart från öster och tippar lasten över kanten ner i gropen. Tippa över kant kommer i huvudsak att ske i verksamhetsområdets södra och sydöstra del. Umeå kommun har hösten 2016 i sin översiktsplan i delen "fördjupning för Röbäck" beskrivit området där Grop 21 ingår, som "möjlig att utveckla Umeås småindustri söder om älven". Vidare framförs att: *Det är inte realistiskt att förvänta sig en "utplaning" av området, utan exploateringen måste kunna genomföras på ett sätt som begränsar hanteringen av schaktmassor.* Man kan av den formuleringen tolka att kommunen skulle föredra en "utplaning" av området för att förbättra industriområdets framtida topografi och byggbarhet.

Företaget och ägaren till fastigheten Röbäck 93:1 fick 2016-10-17 godkännande av Umeå kommun att utvidga sin industriverksamhet till att även omfatta delar av fastigheten Röbäck 13:18 som ligger inom verksamhetsområdet för Grop 21. En formell ändring av verksamheten är inskickad till kommunen. Detta tolkas som ett första steg i kommunens planering för det nya industriområdet. Ett uppskattat behov av externa massor till återställningen av hela täktbotten är idag inte möjlig att precisera, då det beror på vilken nivå/nivåer kommunen väljer i sitt kommande planförslag av industriområdet med hänsyn till bl.a. VA- nät samt övrig infrastruktur. Avslutningsvis ser bolaget betydande samordningsvinster vid t.ex. byggandet av E 12 och Västra länken där rena överskottsmassor med stor nationalekonomisk vinst samt liten miljöpåverkan med fördel kan användas för att göra Grop 21 till ett byggbart och funktionellt industriområde samt med förhoppning att de inblandade myndigheterna ser en helhet för att samordna beslut för viktiga nationella och kommunala projekt i Umeå kommun.

Umeå kommun har i ett separat tillsynsärende förelagt Bilfrakt Ballast AB att upphöra med efterbehandling med externa massor om det inte endast avser yttäckning eller växtetablering. Bolaget överklagade kommunens föreläggande till Länsstyrelsen som beslutade att avslå överklagandet. Bolaget överklagade Länsstyrelsens beslut till Mark- och miljödomstolen som avslog överklagandet. Ärendet har därför nått vägs ände och en moment 22-situation har uppstått där bolaget inte kan fullfölja sitt åtagande enligt villkor 26 eller påbörja en avslutning av täktverksamheten eftersom externa rena massor inte får användas vid återställningen. Hur och på vilket sätt anser Länsstyrelsen att detta ärende ska avancera för att vara möjligt att påbörja avslutningen av täktverksamheten i Grop 21? Bilfrakt Ballast AB bedömer därför att en ändring av villkor 26 är enda möjligheten att påbörja avslutningen av verksamheten med hänvisning till den ansökan om ändring av villkor 26 som bolaget skickade in i juni 2016.

Yttranden

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har avstått från att yttra sig.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har begärt kompletteringar av ansökningshandlingarna med klargörande av vilka typer av externa massor som bolaget planerar att använda vid efterbehandlingen och för vilka delar. Nämnden ville också att bolaget ska ange vilka kriterier som kommer att användas för att bestämma vilka massor som ska avvisas som olämpliga med avseende på behovet att skydda grundvattenförekomsten på platsen. Nämnden har inte tagit del av bolagets kompletteringar då Miljöprövningsdelegationen har bedömt att ärendet inte kan hanteras som en villkorsändring.

Gällande bestämmelser

Enligt 24 kap. 8 § miljöbalken (1998:808) gäller att tillståndsmyndigheten efter ansökan av tillståndshavaren får upphäva eller ändra bestämmelser och villkor i ett tillståndsbeslut. Villkoret får dock upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Umeå tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga.

Detta beslut har fattats av Maria Törnblom, ordförande och Ylva Ågren, miljösekreterare. Ärendet har beretts av Erland Sköllerhorn, miljöhandläggare.

Maria Törnblom

Ylva Ågren

Bilaga

- 1. Hur man överklagar

E-postkopia till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Umeå kommun, att:
mhn@umea.se
Lantmäteriet Umeå kommun, lantmateriet@umea.se + översiktskarta

Länstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2017-02-02

Delgivningskvitto

Ärendebeteckning
551-5424-2016

Anläggningsnummer
TDS 80:053

6(6)

Hur man överklagar till Mark- och miljödomstolen

Om ni är missnöjd med miljöprövningsdelegationens beslut kan ni överklaga det hos Mark- och miljödomstolen, men överklagandet ska lämnas eller skickas till Länstyrelsen. Överklagandet ska vara skriftligt.

Var tydlig med

- Skriv vilket beslut som överklagandet gäller. Det gör ni enklast genom att ange ärendebeteckningen (exempelvis 551-1234-2017).
- Redogör för varför ni menar att miljöprövningsdelegationens beslut är fel och hur ni anser att beslutet ska ändras.
- Ange namn, adress och telefonnummer.

Om ni anlitar ombud bör en fullmakt sändas med.

Om ni har dokument som ni anser stöder er ståndpunkt så bör ni bifoga dem.

Skicka överklagandet

- med e-post till adressen:
Vasterbotten@lansstyrelsen.se

eller

- med brev till adressen:
Länstyrelsen Västerbotten
Att: Miljöprövningsdelegationen Västerbotten
901 86 Umeå

Miljöprövningsdelegationens måste ha fått överklagandet **inom tre veckor**, räknat från den dag när ni fick beslutet, annars kan överklagandet inte tas upp.

